

A TRANQUIL REVOLT AGAINST RIGID IDEAS

by **SARA ARVIDSSON**

JOHAN ENGQVIST
2020

NSFW/SVILOVA

A TRANQUIL REVOLT AGAINST RIGID IDEAS

** Scroll down for Swedish version.*

A work of art can never be completely autonomous. The British anthropologist and semiotician Gregory Bateson claimed in his book “Mind and Nature: A Necessary Unity” (1979): “Without context, words and actions have no meaning at all”; a popular quote that is valuable in the understanding of all contexts that contribute to how we experience and grade phenomena around us. A painting, sculpture or installation hardly travels to the exhibition space on its own. And once the work is in place, it is affected by the framing and how viewers process it. Although you do not need to be a genius to understand this causal chain, the dream of the white cube lives on, a modernist invention that has become synonymous with idealization and isolation. Works are placed on pedestals and get separated

from their environments of origin. Contrastingly, at a design – and crafts museum, the presentation is relatively transparent. Here everyday life is present and the artifacts therefore appear more profane. As a result of this hierarchical structure, concepts such as “craft” and “illustration” have developed into foul language among some visual artists. Applied arts seem too basic and superficial; it is preferable to not be associated with them. But it is not certain that these “highbrow”-artists have reflected on all the factors that trigger their reluctance.

The Gothenburg-based artist Johan Engqvist, who is currently studying Valand Academy’s Master degree in Fine Arts, is interested in the tensions that can arise between fine art and applied arts. Although his works have no obvious rebellious attitude – they are soft and inviting – they touch on a borderland that can be perceived as charged. In his carefully executed paintings, sensual decorations and ornaments unfold. They lack clear fixed points and central perspectives, in other words elements that our eyes usually search for. His works are reminiscent of handmade wallpapers or textiles that have been worn by the ravages of time. They are adorned with glowing flowers and squiggly patterns and sometimes I get the impression that they are souvenirs that have been cut off from the walls or floors at a decadent hotel.

Engqvist’s paintings allude to both openness and captivity. You can look at them as windows to another place, another time. They are like cracks in the white-painted walls, thus reinforcing the certainty that the gallery space is only an illusory agreement. But wallpaper, which the artist’s paintings remind of, can also be linked to melancholy: depressing days when you do nothing but stare at the wall.

Sometimes he abandons the canvas entirely to paint directly on the wall. These times his works are evocative of neat staircase decorations. To reinforce the homely tone, he places potted plants in the foreground.

Johan Engqvist is inspired by both older and younger artists who play with boundaries. He is fascinated by The Bloomsbury Group – a legendary art collective that was active in the beginning of the last century – and by contemporary artists such as the Gothenburg-based duo Åsa Norberg & Jennie Sundén, among others. The Pattern & Decoration movement, which originated in the United States in the 1970s, is a pregnant reference. Just like The Bloomsbury Group, this movement sought to unite different art expressions under one common umbrella. They criticized the modernist school and its favoritism of masculine centered Western art. By incorporating aesthetic influences from different parts of the world and blurring the line between design and fine art, they wanted to emphasize expressions that had long been considered low in status.

Like the Pattern & Decoration movement, Engqvist seems to be aware of how controversial it can be to cherish a stigmatized visual language. His art may look commercial and elegant but considering the aesthetic expressions that have been favored in fine art, it can also be perceived as provocative. Here we have a man who spends his days painting exquisite floral patterns – which could arouse negative reactions. In an art world that has advocated for the “male genius” – a construction that is believed to involve violent emotions and divine inspiration, among other things – Engqvist’s work appears to be a deviation from the norm.

JOHAN ENGQVIST
Oil on canvas, 120 x 90 cm, (2020).
*Image courtesy of the artist.

JOHAN ENGVIST,
1.- Detail. <left>
2.- Oil on canvas, 160 x 150 cm, (2020). <right>
*Image courtesy of the artist.

Given the post-internet age that we are living in, his paintings and installations are provided with additional layers of meaning. The boundaries between private and public spaces have been loosened: it is no longer obvious that an artist's work is presented in a physical gallery, they can just as easily be displayed online. With the ongoing pandemic and the accompanying quarantine, this tendency has become even more noticeable, as many choose to work from home. The domestic aspects are emphasized. The postmodern strategy that Pattern & Decoration developed has now become so prominent that art seems to be in a confusing metamorphosis.

Johan Engqvist's works cut through many relevant layers. And although they have been influenced by some of art history's biggest names – for example Matisse – they are constantly being supplied with new energy. His production consists mostly of painting, but if you scratch the surface a bit, you will find that it also generates a tranquil revolt against rigid ideas. It questions the conception of a self-reliant art, that is, an art with a capital A.

Sara Arvidsson

Sara Arvidsson (Gothenburg) is a freelance art critic who writes regularly for Göteborgs-Posten and other newspapers in Sweden. She also frequently writes catalog texts and essays.

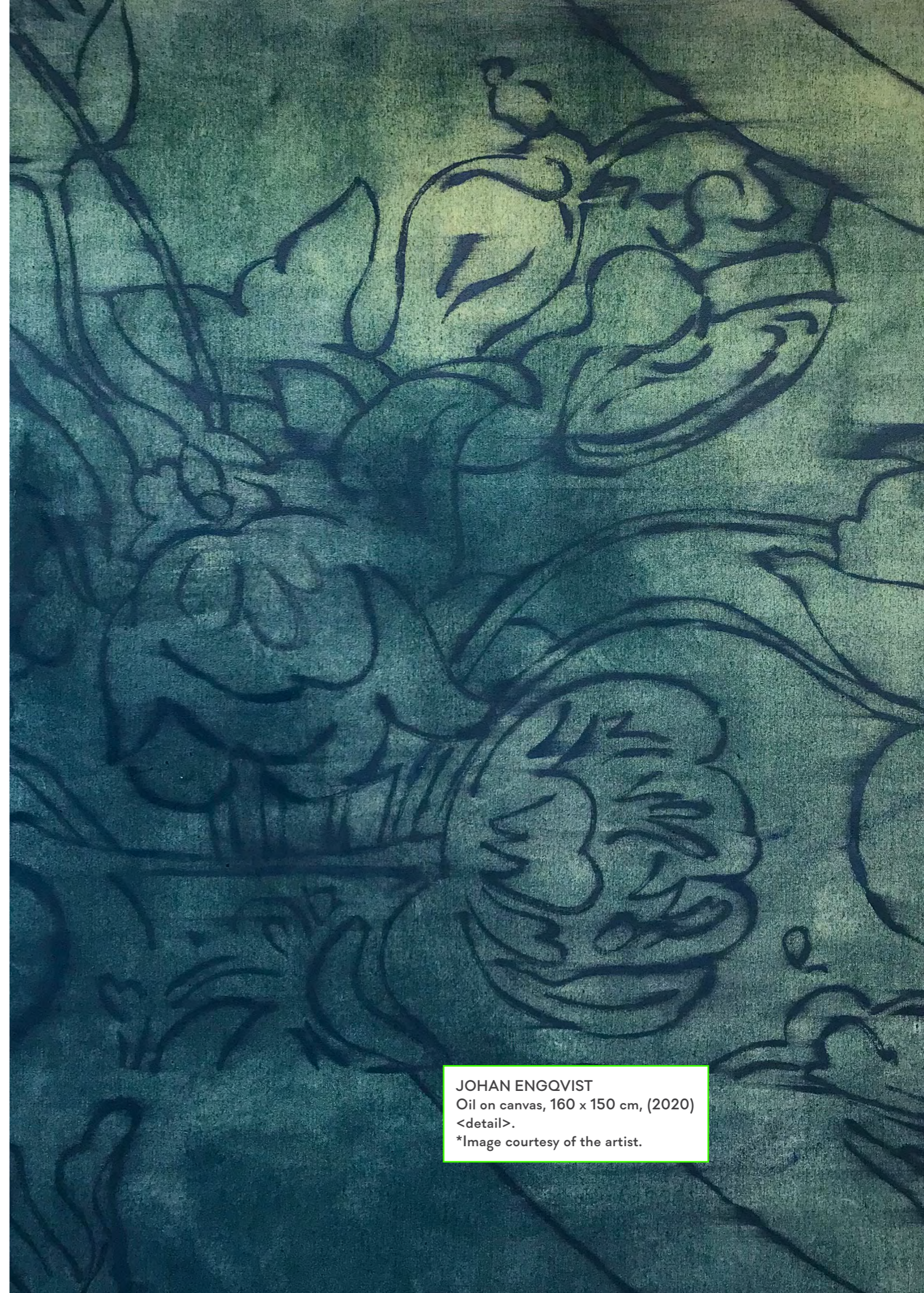
ETT ROFYLLT UPPROR MOT RIGIDA IDÉER

Ett konstverk kan aldrig vara helt autonomt. Den brittiske antropologen och semiotikern Gregory Bateson hävdade i sin bok "Mind and Nature: A Necessary Unity" (1979): "Without context, words and actions have no meaning at all"; ett populärt citat som är värdefullt i förståelsen av alla de sammanhang som medverkar till hur vi upplever och graderar företeelser runt omkring oss. En målning, skulptur eller installation förflyttar sig knappast till utställningslokalen av egen kraft, och när verket väl är på plats påverkas det av inramningen och hur betraktaren bearbetar det. Men trots att man inte behöver vara ett snille för att förstå denna orsakskedja lever drömmen om den vita kuben kvar, ett modernistiskt påfund som har blivit liktydigt med idealisering och isolation. Verk sätts på piedestaler och separeras från sina ursprungliga tillblivelsemiljöer. På ett design- eller hantverksmuseum är presentationen däremot relativt transparent, här tillåts det vardagliga livet visst utrymme

och artefakterna framstår därför som mer profana. Som en följd av denna hierarkiska struktur har begrepp som “hantverk” och “illustration” utvecklats till skällsord bland vissa bildkonstnärer. Den nyttobaserade konsten och formgivningen ter sig som alltför basal och ytlig; den vill man helst inte förknippas med. Men det är inte säkert att dessa “högtstående” konstnärer har reflekterat över samtliga faktorer som triggar deras motvilja.

Den Göteborgsbaserade konstnären Johan Engqvist, som för närvarande studerar vid Akademin Valands masterutbildning i fri konst, intresserar sig för spänningarna som kan uppstå mellan den fria konsten och brukskonsten. Fast hans arbeten inte har någon uppenbar rebellisk attityd – de är mjuka och inbjudande – tangerar de ett gränsområde som kan uppfattas som laddat. I hans omsorgsfullt utförda målningar vecklar sensuella dekorationer och ornament ut sig. De saknar tydliga fixpunkter och centralperspektiv, det vill säga element som våra ögon är införstådda att leta efter. Framförallt för de tankarna till handgjorda tapeter eller textilier, som har nötts av tidens tand. De pryds av glödande blommor och snirkliga mönster och stundtals får jag intrycket att de är souvenirer som har skurits loss från väggarna eller golven på ett dekadent hotell.

Engqvists målningar alluderar på både öppenhet och instängdhet. Man kan se dem som fönster till en annan plats, en annan tid. De blir till gluggar i de vitmålade väggarna, och förstärker därmed vissheten om att gallerirummet endast är en illusorisk överenskommelse. Men tapeter, som konstnärens verk påminner om, kan likaså sammankopplas med melankoli: deppiga dagar när det inte finns ork att göra något annat än att stirra in i väggen.

JOHAN ENGQVIST
Oil on canvas, 160 x 150 cm, (2020)
<detail>.
*Image courtesy of the artist.

Ibland överger han dukarna för att måla direkt på väggen. Dessa gånger påminner hans verk om prydliga trapphusdekorationer. För att förstärka den trivsamma tonen placerar han krukväxter i förgrunden.

Johan Engqvist inspireras både av äldre och yngre konstnärer som leker med gränser. Han fascineras till exempel av The Bloomsbury Group – ett legendariskt konstkollektiv som var aktivt under början av förra seklet – och av samtida konstnärer såsom den Göteborgsbaserade duon Åsa Norberg & Jennie Sundén. Pattern & Decoration-rörelsen, som uppstod i USA under 1970-talet, är en pregnant referens. I likhet med The Bloomsbury Group strävade denna strömning efter att sammanföra olika konstyttringar under ett gemensamt paraply. De kritiserade den modernistiska skolan och dess favorisering av en manlig, västerländsk konst. Genom att inkorporera estetiska influenser från olika delar av världen och sudda ut linjen mellan design och bildkonst ville de framhäva uttryck som länge hade ansetts ha låg status.

Liksom Pattern & Decoration-rörelsen tycks Engqvist vara medveten om hur kontroversiellt det kan vara att omhulda ett stigmatiserat formspråk. Hans konst må se kommersiell och elegant ut, men med tanke på vilka estetiska uttryck som har favoriserats i konsten kan den också upplevas som provokativ. Här har vi en man som ägnar sina dagar åt att måla utsökta blommönster – bara det kan väcka negativa reaktioner. I en konstvärld som länge har favoriserat det "manliga geniet" – en konstruktion som bland annat tros innebära häftiga känslor och gudomlig inspiration – framstår Engqvists verk som ett brott mot normen.

JOHAN ENGQVIST
1.- Oil on canvas, 160 x 150 cm, (2020).
2.- Oil on canvas, 160 x 150 cm, (2020).
*Images courtesy of the artist.

Med tanke på den postinternettid vi nu befinner oss i, förses hans målningar och installationer med ytterligare betydelseskikt. Gränserna mellan de privata och offentliga rummen har luckrats upp: det är inte längre självklart att en konstnärs verk presenteras på ett fysiskt galleri, de kan lika gärna visas på nätet. I och med den pågående pandemin och den medföljande karantänen har denna tendens blivit ännu mer märkbar, då många väljer att arbeta hemifrån. De husliga aspekterna framhävs. Den postmoderna strategin som Pattern & Decoration var delaktiga i att förädla har numera blivit så framträdande att konsten verkar befinna sig i en förvirrande metamorfos.

Johan Engqvists verk skär genom många relevanta lager. Och fast de har påverkats av några av konsthistoriens största namn – till exempel Matisse – tillförs de kontinuerligt ny energi. Hans produktion består av en stor del måleri, men om man skrapar lite på ytan finner man att den likaså genererar ett rofyllt uppror mot rigida idéer. Den ifrågasätter föreställningen om en oberoende konst, alltså en konst med ett stort K.

Sara Arvidsson

Sara Arvidsson (Göteborg) är frilansande konstkritiker och skriver regelbundet för Göteborgs-Posten, men också för andra tidningar i landet. Hon har författat flera katalogtexter och essäer.

NSFW

www.svilova.org
info@svilova.org